

Hvad vinder man, når brugerne bliver medskabere i analyser?

Brugerinvolvering i analyser og evalueringer

19. april 2024

Agenda

- 1. Velkommen og præsentationsrunde**
- 2. Introduktion til brugerinddragelse i analyser og evalueringer** – oplæg v. Mette Munch-Petersen, projektleder, ViBIS
- 3. Barrierer og muligheder i at se brugere som medskabere** – samtale mellem Kamille Rapin, ViBIS, Amalie Kjær Kristiansen, Epinion, og Rikke Struve, bruger

Pause og netværk

- 4. Brugerinddragelse i din organisation** – gruppearbejde, opsamling og diskussion

Fredagsøl/-sodavand eller på gensyn

1. Velkommen og præsentationsrunde

Praktisk info og kort præsentation
af deltagere

Styregruppe

AnalytiCS er et netværk *for* og drevet *af* NGO'er, almennyttige organisationer, imedlemsorganisationer og andre civilsamfundsorganisationer

 foreningen
spiseforstyrrelse
& selvskaade

 Red Barnet

 FORENINGEN
NÆRINGS
LIVET

 DIF

© Copyright Epinion

 Epinion
AnalytiCS

Styregruppe

Og der er nu ledige pladser i styregruppen – netværket er afhængig af de input, som kommer ind gennem styregruppen

Red Barnet

DIF

© Copyright Epinion

Epinion

Husk dog at I altid – også selvom I ikke sidder i styregruppen – meget gerne må byde ind med idéer til kommende netværksmøder

Coronas betydning for frivilligheden i Danmark (digitale analyser)

Børn og unge i analyser – hvordan gør man det bedst?

Sådan omsætter du data til succesfuld interessevaretagelse

Hvordan måler vi værdien af civilsamfundets indsatser?

Skab impact gennem dine leverancer

Hvordan sikres inklusion og repræsentation i analyser?

Måling af sociale investeringer og indsatser i civilsamfundet

Systemisk forandring og brug af data i systemforandrende processer

Workshop: Kom godt i gang med AI i analyser

Hvad vinder man, når brugerne bliver medskabere i analyser?

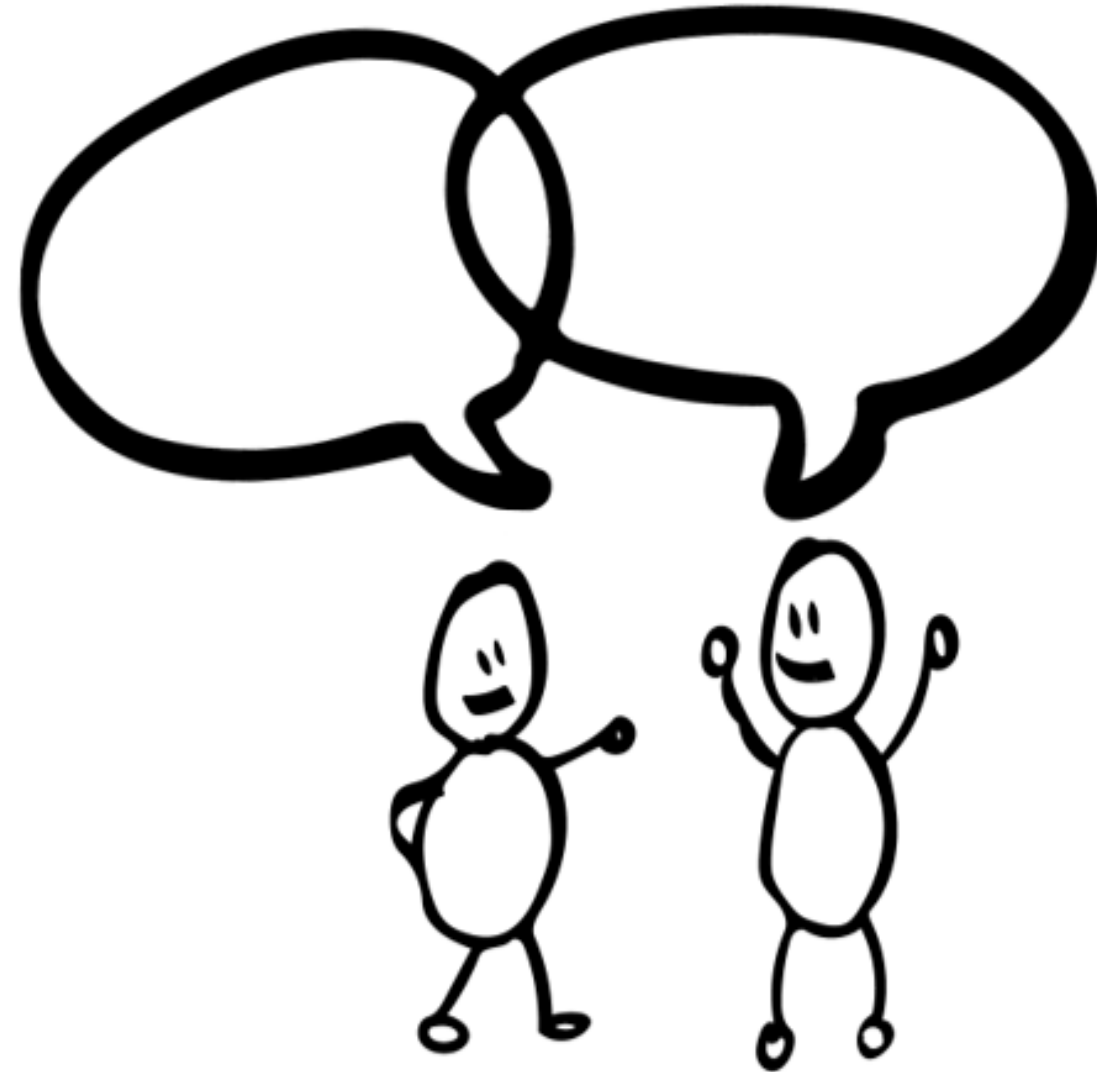
2. Introduktion til brugerinddragelse i analyser og evalueringer

Oplæg v. Mette Munch-Petersen,
projektleder, ViBIS

*Introduktion til
brugerinddragelse
i analyser og evalueringer*

ViBIS

Projektleder, Mette Munch-Petersen, mmp@vibis.dk

HVEM ER ViBIS

Vi er videns- og Kompetencecenter
for Brugerinddragelse i
Sundhedsvæsenet

Vi indsamler, vurderer og formidler
viden og erfaringer om inddragelse
af patienter og pårørende

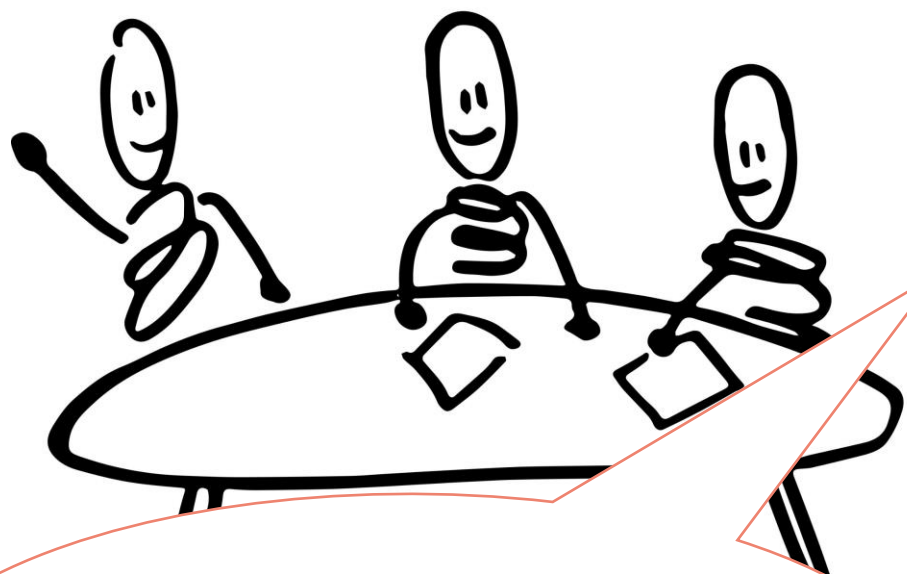
NUVÆRENDE OG TIDLIGERE SAMARBEJDSPARTNERE

Forskellige perspektiver → fælles løsninger

Inddragelse af brugere (ViBIS forståelse)

Borgere har unik viden og perspektiver om hvordan det er at leve en sygdomstilstand og møde sundhedsvæsenet

Organisatorisk inddragelse er at give brugere **indflydelse** på udviklingen af sundhedsvæsenet

gennem **anvendelse** af viden om brugerperspektivet og **samarbejde** med brugerrepræsentanter i beslutnings- og udviklingsprocesser.

Kriterier → Rammer, proces og anvendelse

Inddragelse i forskning (analyser og evalueringer)

ViBIS's forståelsesramme:

Når patienter og borgere bliver inddraget i forskning, arbejder de sammen med forskere om at få indflydelse på:

- *Hvad der forskes i*
- *Hvordan forskningen gennemføres*
- *Hvordan forskningsresultater bliver formidlet*

(ViBIS forståelsesramme baseres på NIHR Public Engagement and Involvement – 2010 <https://www.nihr.ac.uk/about/public-engagement-and-involvement/>)

Pointen er:
Borgere er en del af analysens
maskinrum
- Og ikke forskningsobjekter

Kvantitative metoder

Metoder til at indhente og afdække viden om populationer

–
Repræsentativ viden

Eksempler: Surveys eller spørgeskemaundersøgelser

Kvalitative metoder

Metoder til at opnå viden om forhold, der oftest er svære at kvantificere og måle med tal. Kvalitativ metode er oftest induktiv, konstruktivistisk og fortolkende

Eks: semistrukturerede interviews, deltagerobservationer og fokusgruppeinterviews

Inddragelse/Participatoriske/kollaborative metoder

Dækker over en bred variation af metodiske tilgange, hvor deltagere i et projekt eller en undersøgelse involveres aktivt og medbestemmende i forskningsprocessen

Eks: Dialogworkshops, feedbackmøder, erfaringsbaserede metoder, arbejdsgrupper, styregrupper, rådgivningsgruppe mm

Afdækning af vid

Pointen er:
Borgere er en del af
analysens maskinrum

Inddragelse/samskabelse

Why?

- **Demokratisk og humanistisk**

- Ønske om at bidrage
- Ret til at få indflydelse i vores fælles sundhedsvæsen, som de er del af og betaler for.
- Etisk ret til selvbestemmelse og indflydelse på det der angår deres liv

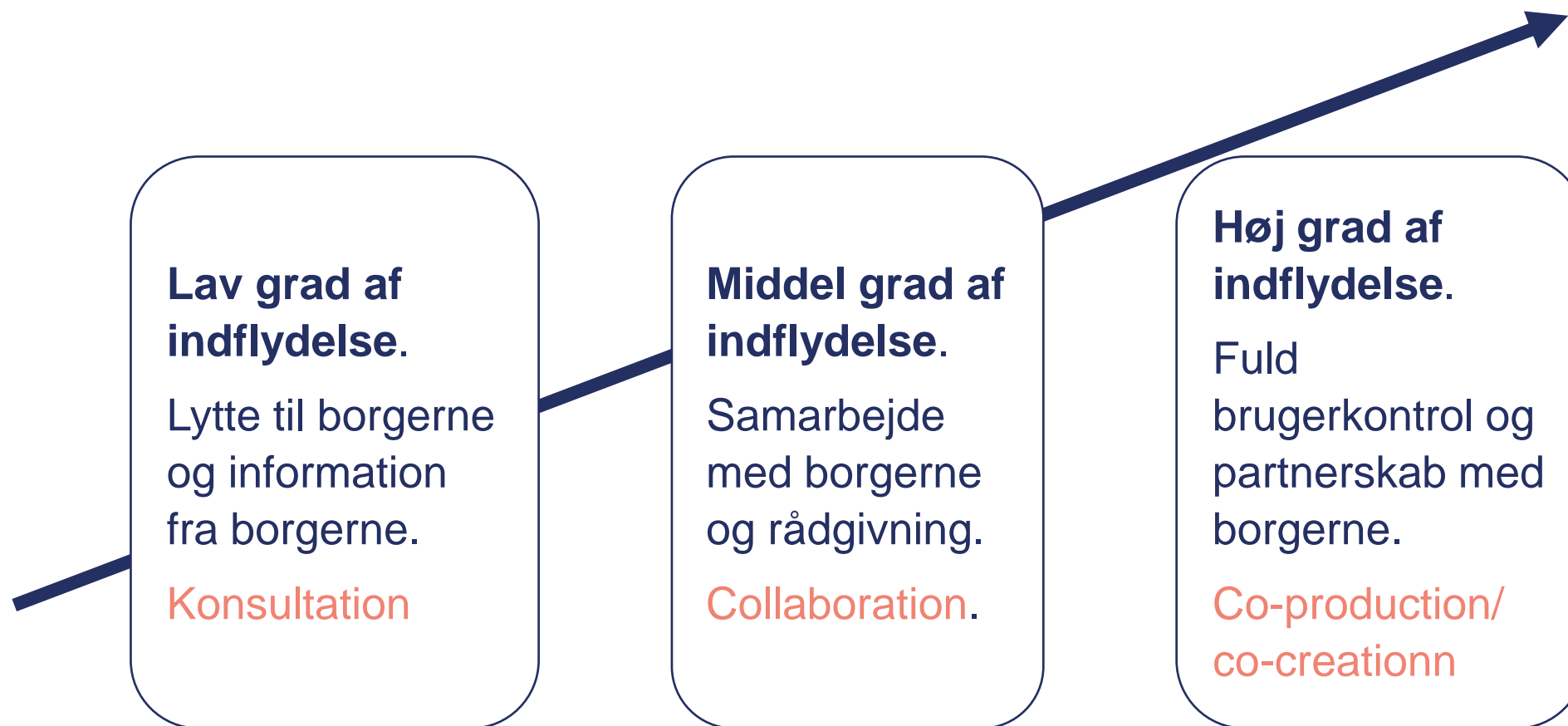
- **Kvalitet**

- Et andet perspektiv, der viser nuancer, blinde vinkler og kompleksitet.
- Bidrage til andre og mere brugerorienterede løsninger

- **Specifik formål i det specifikke projekt**

- Historier
- Ideer
- Problemer
- Behov
- Usikkerheder
- Forståelser
- Prioriteringer
- Fastholde focus på brugerperspektivet.

Inddragelsesniveauer

Inddragelsesmatrix,

Inspireret af ViBIS ⁸. 1

		Brugeropgaver og niveauer af indflydelse i projektet				
		Lytter, modtager information, bidrager med viden. Ingen indflydelse Afdækning af borgerperspektiv (ikke inddragelse i sig selv)	Aktiv lytter, bidrager aktivt med information og giver feedback	Rådgiver, aktivt samarbejde	Partner, projektdeltager	Beslutningstager, initiativtager
Projektfase	Forskningside					
	Planlægning og design					
	Udførelse og dataindsamling					
	Analyser og resultater					
	Formidling og evaluering					

Grad af indflydelse,
Lav, middel, høj og meget høj

Metoder

- Dialogworkshops
- Feedbackmøder
- Andre dialogiske metoder

- Arbejdsgrupper
- Styregrupper
- Rådgivende udvalg
- Borgerpaneler

Hvad kan brugerne inddrages i?

I starten:

- Identificere og prioritere problemer og behov, med betydning for analysen.
- Fokuserer, skærper og kvalificerer focus i analysen
- Design af analyse, og understøtte udvikling og form af fx materialer.

Undervejs:

- Diskutere, kvalificere, validere, rådgive om indhold, fx analyser, forståelser og afvejsninger.

Til slut:

- Give feedback på formidling, produkter, arbejdsgange eller materialer.
- Sprog, adgang, implementering mv.

Brugerroller og vidensbidrag

Erfaringsekspert på eget forløb. Byder ind med afsæt i egne umiddelbare oplevelser – for eksempel holdninger eller egne historier.

"Jeg kan ikke læse pjecen, fordi jeg ser dårligt. Sidst da jeg var på hospitalet ...."

Erfaringsekspert med viden fra mange – for eksempel fra frivilligt arbejde eller patientforeninger. Byder kun ind på et overordnet niveau med spørgsmål, forslag og peger på blinde vinkler.

"Ved vi, hvordan det er for patienter, der er dårligt seende, når skrifttypen i en folder er lille? Har I spurgt patienter, om det er en folder, der er svaret på problemet?"

UMIDDELBAR VIDEN

BEARBEJDET VIDEN

Erfaringsekspert på eget forløb. Er forberedt, så pointer er sorteret og bearbejdet i eksempler eller spørgsmål.

"Fordi jeg ser dårligt, er det ubehageligt for mig, når folderne er med lille skrift. Mon andre også har det sådan? Jeg er ikke så god til at få læst de foldere, jeg får. Mon det også er sådan for andre?"

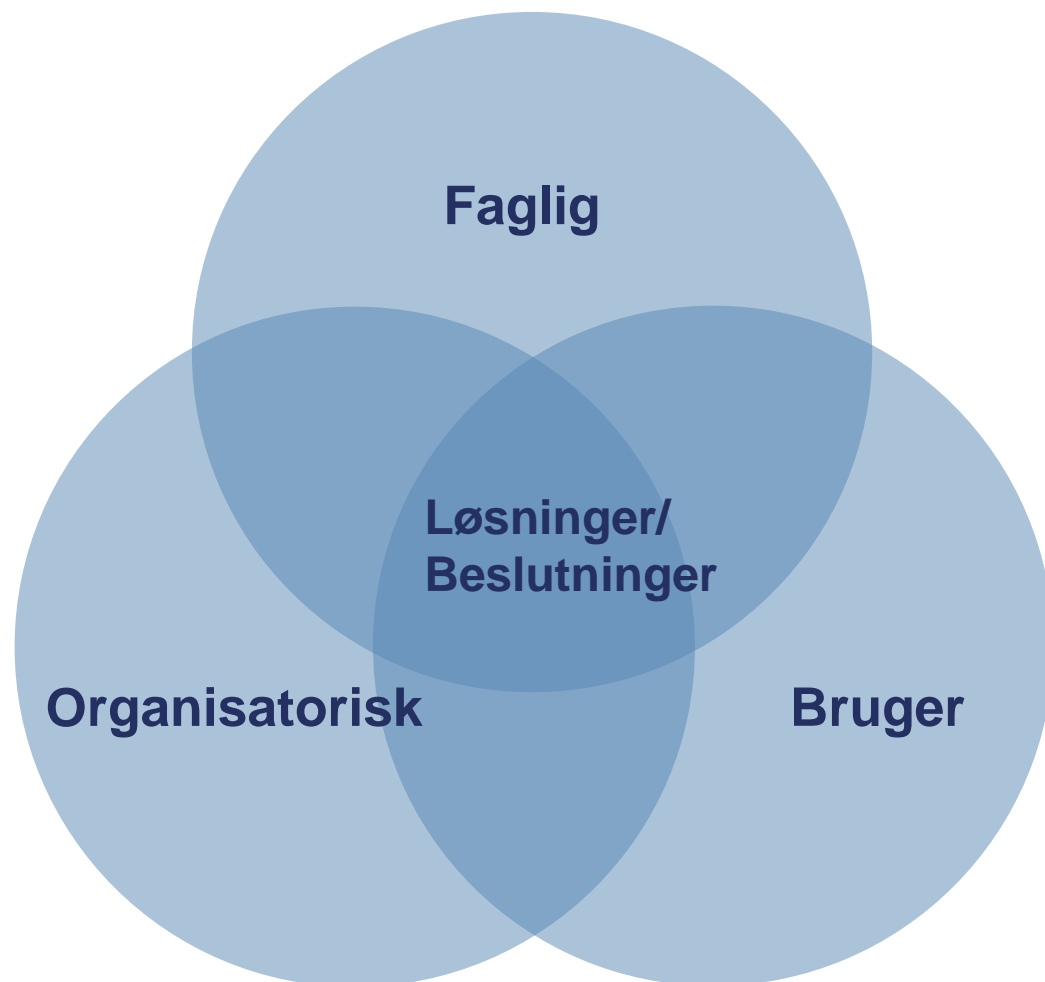
Ekspert med viden fra undersøgelser og forskning. Byder ind på generelt (evidens) niveau. Er ikke nødvendigvis selv patient, men kan også være repræsentant fra en patientforening.

"Vi ved fra undersøgelser, at det er vigtigt for patienter, der er svagtseende, at man har overvejet skrifttypen i en folder. Samtidig bør man overveje, om det er en folder, der er brug for. For eksempel ved man, at ...."

VIDEN FRA MANGE

GENEREL
EKSPERTVIDEN

Hvem har ansvar for hvad? Opgaver og roller

Overvejelser om borgerinddragelse i analyser

- Hvorfor vil vi inddrage borgerne som samarbejdspartner i denne analyse? (mål og formål) og hvilken type viden skal med (roller og viden)?
- Hvilken grad af indflydelse kan borgerne få i analysen?
- I hvilke faser kan de inddrages og hvordan (indflydelsesniveau og metode)?
- Hvilke ressourcer og kompetencer er nødvendige for at kunne gennemføre inddragelsen i analysen?
- Hvordan sikrer vi faglig, organisatorisk og ledelsesmæssig opbakning og forankring gennem hele analysen?

Inddragelse?

- Anvendte vi brugernes viden og perspektiver?
- Fik brugerne den forventede/planlagte indflydelse?

→ Dokumentation og evaluering.

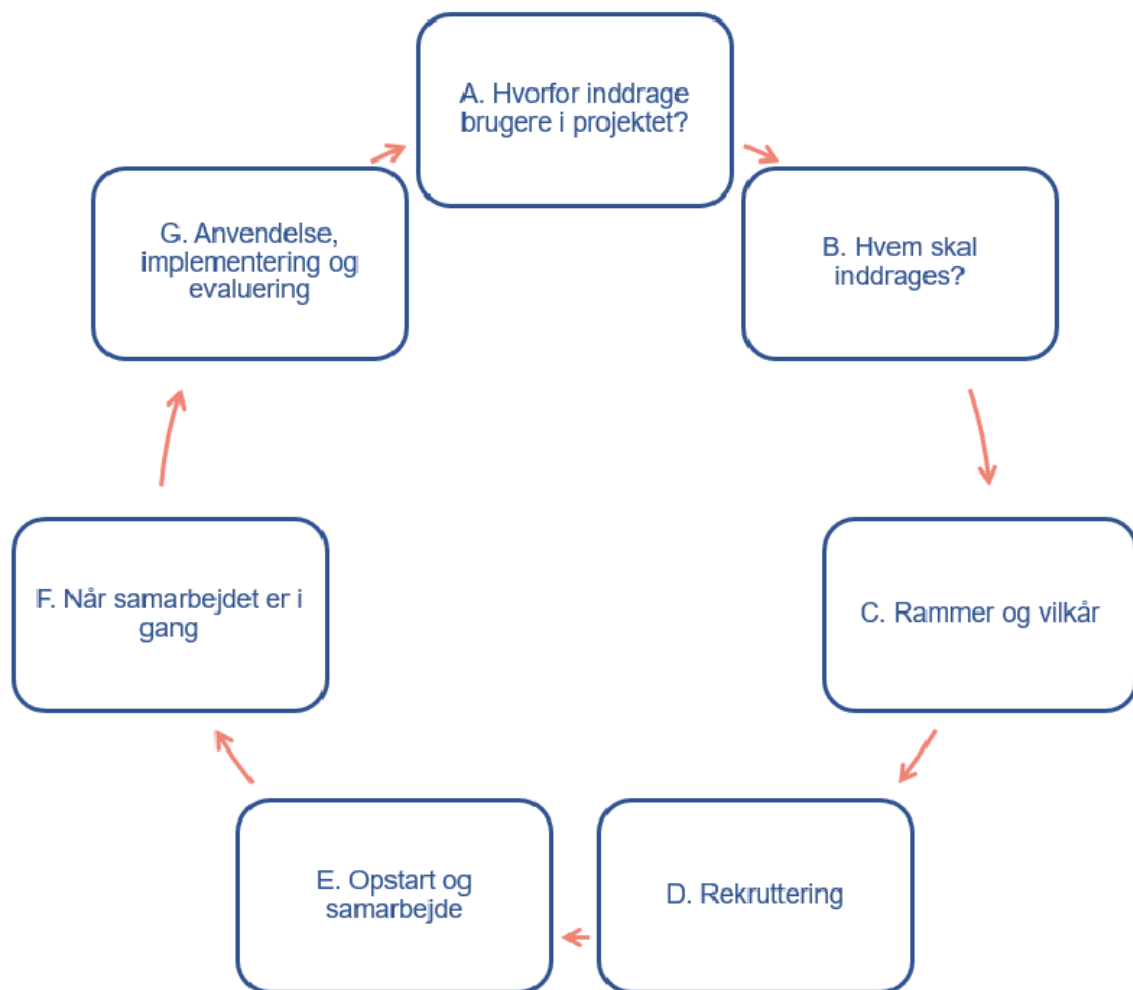
Take home:

1. Brugere har et andet perspektiv end analytikere.
2. Inddragelsen betyder *brugere nede i maskinrummet* af analysen.
3. Overvej niveau af indflydelse, brugertyper og faciliteringen.
4. Anvend brugernes viden og perspektiver – giv dem indflydelse

Tak for denne gang

mmp@vibis.dk

Guiden til samarbejde med brugerrepræsentanter i praksis

Figur 6: Trin i en brugerrepræsentationsproces

Trin i brugerrepræsentation

A. Hvorfor inddrage brugere i projektet?

Hvad er formålet?
Hvilken form for samarbejde?

B. Hvem skal inddrages?

Hvad er brugernes mandat og rolle?
Hvordan understøttes repræsentativitet og legitimitet?
Hvilke typer brugere er der?

C. Rammer og vilkår

Er organisationen klar til samarbejde?
Er der ledelsesopbakning?
Hvordan er brugernes vilkår og rammer?
Hvor lang tid skal samarbejdet vare?
Skal brugerne kompenseres økonomisk?

D. Rekruttering

Hvilke brugere udvælges og hvordan?

E. Opstart og samarbejde

Hvordan skabes en god opstart og forventningsafstemning?
Hvordan kan brugerne forberedes?
Hvordan kan brugerne understøttes i arbejdet?
Hvordan kan medarbejdere og mødeledere understøttes i arbejdet?

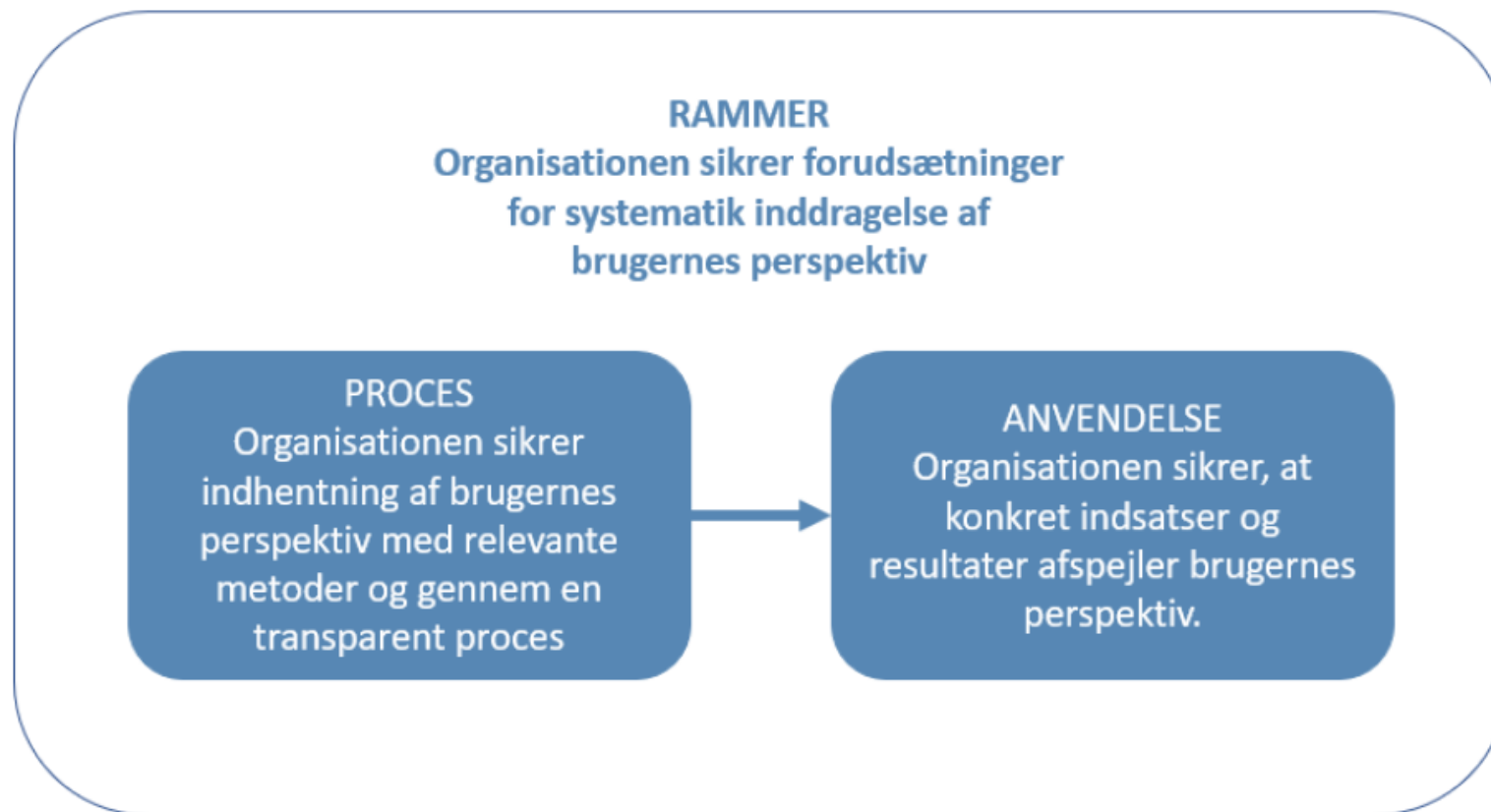
F. Når samarbejdet er i gang

Bør der være en kontaktperson?
Hvad er vigtigt i forhold til mødeforberedelse, dagsorden og materiale?
Hvad er vigtigt i forhold til mødeledelse og facilitering?
Er der opmærksomhed på løbende justering og opsamling?
Hvordan sikres anerkendelse og feedback?

G. Anvendelse, implementering og evaluering

Er det reel brugerinddragelse?
Hvordan er brugerperspektivet anvendt og implementeret?
Hvordan er samarbejdet evalueret?

ViBIS kriterier for inddragelse

Figur 1: Kriterier for organisatorisk inddragelse, ViBIS, 2022.

3. Barrierer og muligheder i at se brugere som medskabere

Samtale mellem Kamille Rapin,
ViBIS, Amalie Kjær Kristiansen,
Epinion, og Rikke Struve, bruger

Pause og netværk

4. Brugerinddragelse i din organisation

Gruppearbejde, opsamling og diskussion

Gruppearbejde – proces

Problemstilling:
Udvælg en relevant problemstilling

Udbytte, forventninger og udmøntning: Brugerinvolvering i praksis

Opsamling i plenum: Vi samler op på, hvad vi tager med

The image shows a survey form from Epinion titled "AnalytICS Muligheder og udfordringer ved brugerinvolvering". The form is divided into four sections: "Problemstilling", "Brugerens bidrag", "Aktiviteter", and "Udfordringer". The "Problemstilling" section is circled in red. The text in the "Problemstilling" section reads: "Dette typiske problemstilling her, og argumenter for at brugerinvolvering er nødvendig". The "Brugerens bidrag" section asks: "Beskriv det bidrag, som brugere ville have til problemstillingen". The "Aktiviteter" section asks: "Beskriv hvordan konkrete aktiviteter kunne se ud". The "Udfordringer" section asks: "Beskriv udfordringer ved brugerinvolvering (f. praktiske udfordringer eller begrænsninger i brugerens tidspunkt)". The Epinion logo is visible in the bottom right corner.

The image shows the same survey form as above. The "Brugerens bidrag" section is circled in red. The text in this section reads: "Beskriv det bidrag, som brugere ville have til problemstillingen". The other sections remain the same as in the previous image.

Summeøvelse:

Hvad er det vigtigste, du tager med fra dagen i dag?

Vend dig om mod sidemanden og tal om spørgsmålet

Fredagsøl/-
sodavand eller
på gensyn

Analytics

Epinion Copenhagen

Ryesgade 3F

2200 Copenhagen N

Denmark

T: +45 87 30 95 00

E: copenhagen@epinionglobal.com

www.epinionglobal.com